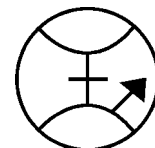

Výskumný ústav živočíšnej výroby N I T R A**Ústav genetiky a reprodukcie hospodárskych zvierat**Tel.: 087/ 546 124, Fax: 087/ 546 361, E-mail: genetika@vuzv.sk

Ekonomicky významné dedičné ochorenia a syndrómy hovädzieho dobytká

BLAD (Bovine Leukocyte Adhesion Deficiency) je autozómovo recesívna dedičná porucha imunitného systému vyskytujúca sa u holsteinsko-frízskeho dobytká. Chorobu charakterizuje redukovaný fyzický vývoj, opakujúce sa bakteriálne infekcie ohrozujúce život, abnormálna tvorba hnisu, dermatomykózy, progresívna, periodontída, gingvitída a ťažké hojenie rán; v periférnej krvi sa zistí leukóza. Homozygotne recesívne zvieratá sa nedožívajú reprodukčného veku.

DUMPS (Deficiencia uridín-5'-monofosfát syntetázy) je autozómovo recesívna dedičná porucha vyskytujúca sa u holsteinsko-frízskeho dobytká. Mutácia spôsobuje, že homozygotní jedinci zomierajú v embryonálnom štádiu do 40. dňa gravidity, keď sa vyčerpajú pyrimidínové zásoby embrya a molekuly z materského organizmu nemôžu v potrebnej miere prechádzať cez placentu. Fenotypicky teda dochádza k zníženiu plodnosti u heterozygotných rodičov.

Citrulinémia (Deficiencia arginínsukcinát syntetázy) je autozómovo recesívna dedičná porucha metabolizmu močoviny charakterizovaná vysokou hladinou citrulínu v plazme, ako výsledok deficiencie aktivity enzýmu močovínového cyklu, arginínsukcinát syntetázy (EC 6.3.4.5; ASS), vyskytujúca sa u holsteinsko-frízskeho dobytká. Homozygotne recesívne zvieratá zomierajú v čase medzi druhým a siedmym dňom života.

Ďalším kandidátnym lokusom pre markerovo podporovanú selekciu sa javí napr. Progresívna degeneratívna myeloencefalopatia (Weaver disease), čo je autozómovo recesívna dedičná porucha vyskytujúca sa u švajčiarskeho hnedého dobytká (Brown Swiss) a u nemeckého dobytká (Deutschem Rotvieh). Heterozygotné zvieratá majú vyššiu mliekovú užitkovosť a produkujú viac mliečneho tuku ako zdraví homozygoti.

V zahraničných katalógoch zvierat sa stáva samozrejmosťou, že je uvedené to, či bolo zviera testované na prenášačstvo BLAD (BL, TL, BLAD) a DUMPS (TD).